

1. ΣΤΑΘΗΣ ΛΙΒΑΘΙΝΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...05/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: ...05/04/2026

Σελίδα: 1



Ο Στάθης Λιβαθινός απαντά στο πώς είναι να είσαι «ηρωτάκι» στην Ακαδημία και στο γιατί χρειαζόμαστε τόσες δραματικές σχολές. **Σελ. 37**

1. ΣΤΑΘΗΣ ΛΙΒΑΘΙΝΟΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...05/04/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: ...05/04/2026

Σελίδα: 37



Οι σταθμοί του

1960	1978	1980	1984	1985	1990	2001	2011	2015	2024
Γεννιέται στην Αθήνα.	Ξεκινάει σπουδές στη Φιλοσοφική Αθηνών, τμήμα Αγγλικής Φιλολογίας.	Σπουδές υποκριτικής στη Σχολή Πέλου Κατσέλη.	Αναχωρεί για σπουδές σκηνοθεσίας στην Κρατική Ακαδημία Θεάτρου της Ρωσίας.	Γάμος με την πιανίστα Μαρίαννα Αϊβάζοβα - αποκτούν δύο κόρες.	Επιστρέφει από τη Μόσχα - στρατιωτική θητεία.	Αναλαμβάνει υπεύθυνος Πειραματικής Σκηνής Εθνικού Θεάτρου.	Γάμος με τη σκηνοθέτιδα και παραγωγό Γιολάντα Μαρκοπούλου - αποκτούν δύο κόρες.	Αναλαμβάνει καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου.	Εκλέγεται τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην έδρα Θεατρικής Τέχνης.



«**Ας υπάρχουν** οι κρατικές σχολές θεάτρου, μουσικής, χορού και ας εμπλουτιστούν με δασκάλους και υποδομές, επ' ουδενί όμως δεν πρέπει να χαθεί η σύνδεση με το Εθνικό Θέατρο», επισημαίνει ο Στάθης Λιβαθινός. «Από την άλλη, μας λείπει μια σχολή για σκηνογράφους, ενδυματολόγους, κινησιολόγους, παραγωγούς».

Η συνάντηση

Γευστάσαμε στο αγαπημένο του στέκι, τον ιστορικό «Μαγεμένο αυλό» στο Παγκράτι. Ιδιοκτήτης του είναι ο Δημήτρης Θεοφίλου, γιος της Ιούδας Θεοφίλου, αδελφής της Λίνας Αλμα, η οποία ήταν σύντροφος του θείου του, Μάνου Κατράκη. Το εστιατόριο είναι γεμάτο καλλιτεχνικές μνήμες. Εκεί ταυτίζεται με τον Μάνο Χατζιδάκι, που ήταν καθημερινός θαμώνας μαζί με ιερά τέρατα του ελληνικού πολιτισμού. Οι τοίχοι είναι γεμάτοι από φωτογραφίες του Χατζιδάκι, του Οδυσσέα Ελύτη, του Νίκου Γκάτσου, του Δημήτρη Χορν, του Αλέξη Μινωτή, του Τσαρούχνη. Θέλησε να καθίσουμε σε ένα ήσυχο τραπέζι, κάτω από τη φωτογραφία του Κατράκη. Επιλέξαμε σαλάτα καπρέζε (ντομάτα, μοσσαρέλα, ρόκα, μπολισμικό), σπρινγκ ρόλς με λαχανικά, και μία μερίδα λαχανοντολμάδες. Συνδεύσαμε το φαγητό με λευκό κρασί μοσαφιλέρο. Ολα ήταν υπέροχα, και εκείνος ανέκδοτος για τον λογαριασμό. «Παίζω εντός έδρας», επέμενε.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ**

«**Είμαι** άνθρωπος του χάους και του πάθους», είπε ο Στάθης Λιβαθινός σε μία αποστροφή της συζήτησής μας, επιχειρώντας μια πυκνή περιγραφή του εαυτού του. Όταν το άκουσα, μου φάνηκε δραματικό. Αποτυπώνοντας την κουβέντα μας, και ανατρέχοντας στο έργο του τα σχεδόν 30 χρόνια που τον παρακολουθώ, βρίσκω πολλά που με κάνουν να τον πιστέψω. Σπούδασε στη Ρωσία με τη σπουδαία θεατρική παράδοση, έχει αφήσει σκηνοθεσίες που έχουν χαραχθεί στη μνήμη των θεατρώφων, έχει δημιουργήσει την Πειραματική

Στάθης Λιβαθινός, σκηνοθέτης

Το θέατρο περιέχει όλη την ύπαρξη

πολυγλωσσία. Δεν υπάρχει είδος θεάτρου που να μη με γοητεύει. Το μιούζικαλ, ας πούμε, και το καμπαρέ μας λείπουν.

— **Πώς αξιολογείτε το εγχείρημα για τη δημιουργία της Ανωτάτης Σχολής Παραστατικών Τεχνών που θα νομοθετήσει η κυβέρνηση;**

— Ας υπάρχουν οι κρατικές σχολές θεάτρου, μουσικής, χορού και ας εμπλουτιστούν με δασκάλους και υποδομές, επ' ουδενί όμως δεν πρέπει να χαθεί η σύνδεση με το Εθνικό Θέατρο. Από την άλλη, μας λείπει μια σχολή για σκηνογράφους, ενδυματολόγους,



Η αποστολή του Εθνικού

«**Με ενδιαφέρει** η μοίρα του Εθνικού Θεάτρου, το αγαπώ», λέει ο κ. Λιβαθινός όταν η συζή-



Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου, όπως και το τμήμα σκηνοθεσίας στη Δραματική Σχολή της πρώτης κρατικής σκηνής της χώρας. Είναι δοσμένοι στο θέατρο και στην παιδεία. «Το θέμα της παιδείας είναι το φανταστικό είδωλο μιας σύγχρονης Ελλάδας, καμωμένο από ιδέες του παρελθόντος και του μέλλοντος. Τα σπουδαία κείμενα διδάσκονται όλο και λιγότερο. Η ουμανιστική κατεύθυνση δεν «πουλάει». Οπότε δόξα και τιμή στους δασκάλους που προσπαθούν να διδάξουν σπουδαία κείμενα με εμπνευσμένο τρόπο», λέει και νιώθω πώς μιλάει και για εκείνον.

— **Ακαδημαϊκός μα. Νιώθετε να έχετε αποκτήσει αυτή τη σοφία που συνοδεύει τους ακαδημαϊκούς; Είστε μέλος της Ακαδημίας, που από πολλούς θεωρείται γερασμένο Σώμα.**

— Καθόλου, καθόλου δεν νιώθω έτσι. Εμπειρίες ναι, γερασμένος όχι. Αλλωστε, γνώρισα πολλούς ακαδημαϊκούς, με σπουδαίο νεανίζον μυαλό. Δεν θεωρώ γέροντες τους ακαδημαϊκούς. Το γεροντικό μυαλό είναι μια βιολογική κατάσταση, την οποία δεν θα αποφυγί κανείς. Ζούμε σε έναν κόσμο «νεολόγιο». Είμαι πρωτάκι στην Ακαδημία. Έχω την τιμή να εκπροσωπώ την έδρα της θεατρικής τέχνης. Όπως είπα και στον λόγο υποδοχής μου στην Ακαδημία Αθηνών, πίσω μου στοικίζονται δεκάδες άνθρωποι που πάλεψαν για να δημιουργηθεί η έδρα. Από την άλλη, όλο το παγκόσμιο θέατρο βγήκε από έναν γέροντα, τον Ρώσο Κονσταντίν Στανισλάβσκι.

— **Ποιους θεωρείται ορόσημο στη ζωής σας;**

— Τον θείο μου Μάνο Κατράκη, γιατί οτις πιο δύσκολες συνθήκες της ζωής παρέμενε μεγάλος, παθιασμένος και αθώος: Τη μητέρα μου, ήταν η αγάπη συγκαταμένη με τη σοφία. Τον Πέλο Κατσέλη, με είδε σαν έναν μελλοντικό καλ-

Πώς είναι να είσαι «πρωτάκι» στην Ακαδημία Αθηνών; Τι πήρε από τον Μάνο Κατράκη και τον Νίκο Κούρκουλο; Πώς διδάχθηκε σκηνοθεσία στη Ρωσία; Γιατί χρειάζομαστε τόσες δραματικές σχολές;

λίτηχν και με δέχθηκε. Τον δασκάλο μου Αντρέι Γκοντσάρφ.

— **Πώς προέκυψαν οι σπουδές στη Ρωσία;**

— Πήγα στη Ρωσία από ένστικτο. Δεν ήξερα εάν θα αντέξω τη σύγκριση και τις συνθήκες. Εκεί γνώρισα έναν άλλο πλανήτη, γιατί η Ρωσία ήταν τόσο κοντά και τόσο μακριά από την Ελλάδα. Με γοήτευε ότι ήμουν ένας Έλληνας που μπορούσα να ενσωματώνω ό,τι μάθαινα στη βιογραφία μου την ελληνική. Στη Μόσχα έζησα από το 1984 έως το 1990 όλες τις κρίσιμες αλλαγές στη χώρα που επηρέασαν την Ευρώπη, τον κόσμο, από το σοβιετικό καθεστώς έως την περεστρόικα.

Από την άλλη, μιλήθηκα στο ρωσικό θέατρο. Οι Ρώσοι όταν παίζουν θέατρο δεν αστεϊεύονται. Εκτελούν πράξη κοινωνικής ανάγκης με ιεραποστολική διάθεση. Το θέατρο είχε κοινωνικό, υπαρκτικό, εξομολογητικό αντίκτυπο. Εκεί, μέσα σε μια αίσθηση λέγονταν όσα δεν λέγονταν στην πολιτική ζωή.

— **Πώς βλέπετε το θέατρο εσείς, μετά σχεδόν 30 χρόνια εμπειρίας; Έχει αλλάξει η ματιά σας;**

— Έμαθα ότι το θέατρο περιέχει όλη την ύπαρξη του ανθρώπου. Μιλάει για τον έναν και έχει τη δυνατότητα να μετατρέψει τον έναν σε ένα σύμπαν. Δεν δίνει απαντήσεις, αλλά κάνει σημαντικές ερωτήσεις, που χωρίς αυτές η ζωή κουτσάινει. Για όσα φέρει ευθύνη ο δάσκαλος, οι γονείς σου και η γλώσσα που μιλάς: αυτή σου προσπαθώμε να συρρικνώσουμε.



Η τέχνη του θεάτρου δεν προχωράει με sold out. Δεν βλάπτει, βέβαια, αλλά είναι κάτι σαν τα βραβεία, κρατάει λίγο, δεν αφήνει αποτύπωμα σε έναν καλλιτέχνη.

— **Προσπαθούμε;**

— Φυσικά, κοιτάζει την καθημερινότητά μας, όπου βλέπουμε να συρρικνώνεται η γλώσσα, το βλέπουμε διπλά μας. Οι κοφτές λέξεις στο κινητό τηλέφωνο, ο χαμηλός προβληματισμός πάνω στο φαινόμενο «γλώσσα». Η ελληνική γλώσσα είναι μια δύσκολη γυμναστική και πνευματική.

— **Είναι εντυπωσιακό ότι ακόμη θυμούνται την Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου, που δημιουργήσατε το 2001 επί καλλιτεχνικής διεύθυνσης Νίκου Κούρκουλου.**

— Αυτό που παρέσυρε τότε τον κόσμο στην Πειραματική Σκηνή,

παρέσυρε και εμάς. Το κοινό καταλάβαινε ότι πίσω από αυτό που έβλεπε υπήρχε σκληρή δουλειά, αφοσίωση: πώς έχουμε να του πούμε κάτι και πώς ζούμε γι' αυτό.

Η Πειραματική Σκηνή άνοιξε ένα δρόμο με την ποίηση επί σκηνής, με μία από τις πρώτες μας παραστάσεις, με τίτλο «Αυτό που δεν τελειώνει». Ήταν μια συνάντηση της ποίησης και του θεάτρου. Δουλέψαμε πάνω σε 2.000 ποιήματα που έπρεπε να τα εξετάσουμε ως περιεχόμενο και να βρούμε τρόπους μέσα από τους οποίους ο ερμηνευτής να συναντάει το θέμα του ποιήματος χωρίς να καταλήγει σε θεατροποίηση επί τούτου. Όσα ποιήματα το πέτυχαν ήταν αποκαλυπτικά.

Και να πω ότι τότε ο Κούρκουλος μου έδωσε ένα μάθημα γενναιοδορίας. Η ζωή μας, του καλλιτέχνη, οφείλει να είναι μια προσφορά, ένα μοίρασμα. Αυτό είναι απαραίτητη προϋπόθεση. Δεν είναι αλτρουισμός, είναι ένα μεγαθέμα της ζωής. Δηλαδή, να νιώθεις ότι βρίσκεσαι κάπου και οφείλεις να άνοιξεις την πόρτα για τους επόμενους.

— **Αυτό πώς μεταφράζεται; Το αποτύπωμα της Πειραματικής Σκηνής σήμερα;**

— Το βλέπουμε στη θεατρική πράξη και στην εκπαίδευση. Οι μαθητές μου, με κορυφαίο τον αείμνηστο Δημήτρη Ημελλο, μετέφεραν μια συνθήκη ενός θεάτρου καθόλου περιτοσιακού, ούτε της μόδας, και καθόλου τηλεοπτικού. Βέβαια, as μην παρεξηγηθώ. Το θέατρο οφείλει να έχει

κινησιολογούς, παραγωγούς.

— **Έχει γεμίσει ο τόπος δραματικές σχολές. Μήπως να μπει μια τελεία; Αν και δεν είναι εύκολο με όρους αγοράς.**

— Από την εκπαίδευση ξεκινούν όλα: παντού και φυσικά στο θέατρο. Πρέπει να προετοιμάζουμε τους φοιτητές μας για μια έντονη διαδικασία, όπου χρειάζεται ισχυρό απόθεμα ψυχικών και πνευματικών δυνάμεων.

Ο δάσκαλος πρέπει να κάνει τον μαθητή του να ζει, να σκέπτεται και να παίζει καλύτερα. Εάν ο μαθητής κοιτάζει να χωθεί σε ένα σίριαλ για να γίνει δάσκαλος, τότε as δούμε τους δασκάλους του. Ο δάσκαλος πρέπει να έχει γνώση βαθιά, μεταδοτικότητα, αίσθηση ευθύνης απέναντι στους μαθητές του και γνώση των διεθνών ρευμάτων.

Μια δραματική σχολή χρειάζεται πρόγραμμα σπουδών, το οποίο να απαντά στα ερωτήματα τι πρέπει να ξέρει ένας ηθοποιός, πώς το διδάσκεται και γιατί. Μετά πρέπει να βρεθούν άνθρωποι που έχουν δυνατότητες και περγαμνές για να διδάξουν. Τι ισχύει από όλα αυτά στις δραματικές σχολές της Ελλάδας σήμερα; Η εμπειρία στο σανίδι δεν αρκεί.

— **Όταν σκηνοθετείτε —τώρα την «Ντάμα πίκας» στο Θέατρο της Οδού Κεφαλληνίας και το «Τρίτο στέφαν» στο Σύγχρονο Θέατρο— έχετε το άγχος της εισπρακτικής επιτυχίας; Τα τελευταία χρόνια ακούμε συνεχώς για παραστάσεις sold out.**

— Φυσικά και θέλω να πηγαίνουν καλά εισπρακτικά οι παραστάσεις μου, διότι και ο παραγωγός είναι μέρος της ομάδας μιας παράστασης. Όμως, η τέχνη του θεάτρου δεν προχωράει με sold out. Δεν βλάπτει, βέβαια, αλλά είναι κάτι σαν τα βραβεία, κρατάει λίγο, δεν αφήνει αποτύπωμα σε έναν καλλιτέχνη.

τηση κτάνει στο πρώτο θέατρο της χώρας, στο οποίο έχει διατελέσει καλλιτεχνικός διευθυντής. «Είναι πολύ σωστή σκέψη το υπουργείο Πολιτισμού να επιλέγει τον καλλιτεχνικό διευθυντή με τη συνδρομή μιας επιτροπής από καλλιτέχνες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι προφανώς δεν πρέπει να συνδέονται με κάποιον υποψήφιο. Και φυσικά πρέπει να λογοδοτούν γι' αυτήν την επιλογή τους. Η ευθύνη είναι σκαλοπάτι στον πνευματικό βίο». Παράλληλα, «κάθε υποψήφιος πρέπει να παρουσιάζει το όραμά του και στο τέλος να αξιολογείται με βάση αυτό. Γιατί ήθελε τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή, τι ήθελε να αλλάξει και, εντέλει, τι πέτυχε στο τέλος της θητείας του. Και πρέπει να τονίσω ότι το Εθνικό θέατρο δεν έχει αποστολή να ψυχαγωγεί μόνο το κοινό της Αθήνας. Πρέπει να δούμε τι γίνεται εκτός. Τα ΔΗΠΕΘΕ υπήρξαν σημαντικός θεσμός, αλλά τώρα το αποτύπωμά τους είναι μάλλον ισχνό. Ωστόσο, πώς να βγει το Εθνικό στην περιφέρεια όταν η παραμικρή κίνησή του κοστίζει πάρα πολύ; Η κρατική επιχορήγηση που μόλις καλύπτει τη μισθοδοσία του και λίγο περισσότερο, έτσι δύσκολο μπορεί να βγει εκτός Αθηνών».



Η «Κ» θέλει τη συνεργασία σας για να ανακαλύψει και άλλους ενδιαφέροντες ανθρώπους όπως αυτή τη σελίδα.

Στείλτε τις ιδέες σας στο email

gevma@kathimerini.gr